

გურთიად
GÜRTIAD

EKONOMİ BÜLTENİ
ეკონომიკური გამოცემა

25 Ağustos / აგვისტო 2025

Nüfus / მოსახლეობა
3 704.5

GSYİH (\$) / მშპ (\$)
9 141.4

GSYH (büyüme) / მშპ
9.4 %

İşsizlik / უმუშევრობა
13.9 %

Enflasyon / ინფლაცია
4.0 %

Gürcistan Cumhurbaşkanı Kavelashvili Recep Tayyip Erdoğan ile Bir Araya Geldi

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ ყაველაშვილი თურქეთის პრეზიდენტს, რეჯეპ თაიფ ერდოღანს შეხვდა

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Gürcistan Cumhurbaşkanı Mikheil Kavelashvili ile ortak basın toplantısı düzenledi.

Türkiye ile Gürcistan'ın komşu olmalarının ötesinde derin tarihi, kültürel ve beşeri bağlarla birbirine bağlı iki stratejik ortak olduğunu belirten Erdoğan, „Doğu ile batıyı birbirine bağlayan Orta

Koridorun bel kemiğini oluşturan Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu Projesine ev sahipliği yapıyor, stratejik önemdeki petrol ve doğalgaz hatlarını paylaşıyoruz.“ ifadelerini kullandı.

Gürcistan'ın 14 Kasım 1944'teki sürgünle tarihi topraklarından koparılan Ahıska Türkleri'nin de anavatanı olduğunu anımsatan Erdoğan, şunları kaydetti:

„İşte bu beşeri ve ekonomik temel üzerine bina ettiğimiz görüşmelerimizde münasebetlerimizi daha da derinleştirme irademizi bir kez daha teyit ettik. Bilhassa ticaret ve yatırım ilişkilerimizi halklarımızın refahına katkı sunacak şekilde ilerletmeye devam edeceğiz. Ülkemizin 17 yıldır fasılasız olarak Gürcistan'ın en büyük ticaret ortağı olması, ticari ilişkilerimizin sağlam temeller üzerine kurulu olduğunun açık ispatıdır. Evvelce belirlediğimiz 3 milyar dolar ticaret hedefini geçtiğimiz yıllarda tutturduk. Yeni hedefimiz olan 5 milyar dolara da emin adımlarla ilerliyoruz. Karşılıklı yatırımların teşviki noktasında kararlıyız.

Gürcistan'ın sağladığı elverişli ortamın katkısıyla 2 bini aşkın şirketimiz ülkede faaliyet gösteriyor. Doğrudan Türk yatırımları ise 2,5 milyar dolara yaklaşıyor. Türk müteahhitlik firmaları ise üstlendikleri 5,5 milyar dolar değerinde 300 projeye ek olarak Gürcistan'ın altyapı projelerine yoğun ilgi gösteriyor.“

Kavelashvili ile ulaştırma ve lojistik alanlarında yürütülen ortak projeleri de değerlendirdiklerini aktaran Erdoğan, „Orta Koridor'un bel kemiğini teşkil eden Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu, bu hattın tam kapasite çalışmaya başlaması hepimiz için ehemmiyet arz etmektedir. Ciddi potansiyel arz eden savunma sanayi ve askeri alanda işbirliği konusu da gündemimizin başlıca konuları arasındaydı.“ diye konuştu.

Görüşmede bölgede ve uluslararası arenada olan bütün gelişmelere dair fikir teatisinde bulunduklarını dile getiren Erdoğan, şunları ifade etti:

„Gürcistan'ın toprak bütünlüğü ve egemenliğine olan sarsılmaz desteğimizi bu vesileyle bir kez daha tekrarlamak istiyorum. Özellikle dış politika ve güvenlik alanlarında Azerbaycan ve Gürcistan ile tesis ettiğimiz üçlü formattaki mekanizmalar vasıtasıyla bölgesel barış ve işbirliğine katkı sunuyoruz. Müteakip Üçlü Dışişleri Bakanları Toplantısını yakın dönemde ülkemizin ev sahipliğinde gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Meclislerimiz açıldıktan sonra da Üçlü Parlamento Başkanları Toplantısı'nı gerçekleştirmeyi öngörüyoruz.“

Gürcistan Cumhurbaşkanı Kavelashvili ile Karadeniz'in güvenliği, Kafkasya'daki barış süreçleri, Ukrayna'daki savaş ve Gazze'deki insanlık felaketini de ele aldıklarını belirten Erdoğan, „Türkiye ve Gürcistan olarak bölgemizde ve ötesinde işbirliği, sulh ve kalkınma için omuz omuza hareket etmeye devam edeceğiz. Bugünkü görüşmelerimizde ortaya koyduğumuz bu vizyon yalnızca bugünü değil bölgemizdeki geleceği de inşa etme kararlılığımızı gösteriyor.“ dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, kendileri için büyük ehemmiyet arz eden Ahıska Türkleri'nin anavatanlarına güvenli ve onurlu dönüş sürecine dair beklentilerini Kavelashvili'ye ilettiğini kaydederek, şöyle devam etti:

„Bu sürecin sağlıklı bir surette ilerlemesi için Türkiye olarak her türlü desteği vermeye devam edeceğiz. Türkiye ve Gürcistan arasındaki stratejik ortaklığın halklarımızın iradesiyle daha da güçleneceğine yürekten inandığımı belirtmek istiyorum. Cumhurbaşkanı Sayın Kavelashvili ve kıymetli heyetine teşekkür ediyor, dost Gürcistan halkına en samimi selamlarımı iletiyorum. 2026 Dünya Kupası elemeleri kapsamında milli takımlarımız arasında 4 Eylül'de Tiflis'te oynanacak olan maçın halklarımız arasındaki dostane ilişkileri daha da pekiştirmesini temenni ediyorum.“

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ ყაველაშვილი თურქეთის პრეზიდენტს, რეჯეფ თაიფ ერდოღანს შეხვდა. პირისპირ გამართულ შეხვედრაზე საქართველოსა და თურქეთს შორის არსებული ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების აქტიური დღის წესრიგი და სამომავლო თანამშრომლობის პერსპექტივები განიხილეს.

როგორც შეხვედრაზე მიხეილ ყაველაშვილმა აღნიშნა, საქართველო აფასებს და დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს საქართველოსა და თურქეთს შორის არსებულ სტრატეგიულ პარტნიორობას, რომელიც ეფუძნება ნდობას, ურთიერთპატივისცემასა და ერთმანეთის ეროვნული ინტერესების გათვალისწინებას.

მიხეილ ყაველაშვილის განცხადებით, საქართველო აფასებს თურქეთის ურყევ მხარდაჭერას საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის, ასევე, საქართველოს ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციის მისწრაფების მიმართ.

შეხვედრაზე ხაზი გაესვა რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას და აღინიშნა, რომ საქართველო მოწოდებულია ხელი შეუწყოს მშვიდობის, სტაბილურობის, ნდობის დამკვიდრების პროცესს სამხრეთ კავკასიის რეგიონში დიალოგის, დიპლომატიისა და თანამშრომლობის გზით და მზად არის გააგრძელოს თავისი წვლილის შეტანა რეგიონის ქვეყნების სასიკეთოდ.

საქართველოს პრეზიდენტმა შეხვედრაზე აღნიშნა, რომ მიესალმება აზერბაიჯანისა და სომხეთის მიერ განგრძობადი მშვიდობის დამყარებისთვის გადადგმულ ნაბიჯებს, რომელმაც ხელი უნდა შეუწყოს რეგიონის მშვიდობისა და სტაბილურობისკენ სვლას.

პირისპირ შეხვედრაზე მხარეებმა ახლო აღმოსავლეთში მიმდინარე პროცესები განიხილეს, სადაც აღინიშნა, რომ საქართველო მტკიცედ ემხრობა მშვიდობას, სტაბილურობას და უსაფრთხო გარემოს ახლო აღმოსავლეთში.

Gürcistan Türkiye'ye 7.6 Kilometre Uzunluğundaki Tünelle Bağlanacak

საქართველო თურქეთს 7.6 კმ სიგრძის გვირაბით დაუკავშირდება

Gürcistan Karayolları Departmanı, Batum–Sarp çevre otoyolunun inşaat çalışmalarının denetimi için uluslararası ihale ilan etmiştir. İhalenin yaklaşık maliyeti 13.986.483 ABD doları olarak öngörülmektedir.

Söz konusu proje Asya Kalkınma Bankası tarafından finanse edilmektedir. İhale

dokümanına göre denetim hizmetlerinin süresi 48 ay olarak belirlenmiştir. İlgilenen şirketlerin tekliflerini İngilizce dilinde, en geç 22 Eylül 2025 tarihine kadar Asya Kalkınma Bankası'nın internet sitesi aracılığıyla sunmaları gerekmektedir. Dokümana göre seçim süreci, Asya Kalkınma Bankası'nın Satın Alma Kılavuzu'na uygun olarak kalite ve fiyata dayalı değerlendirme yöntemi ile yürütülecektir.

Gürcistan'ın Türkiye ile yeni bir otoyol bağlantısı kurulacağı bilinmektedir. Mevcut kıyı hattı yolu, 11,4 kilometre uzunluğunda yeni bir asfalt-beton yol ile değiştirilecektir. Güzergah, Batum Belediyesi sınırları içerisindeki Çoruh Nehri'nin sağ kıyısından başlayacak ve Helvaçauri Belediyesi'nin Sarp köyü topraklarında, Gürcistan–Türkiye sınırına yakın bir noktada son bulacaktır.

Proje kapsamında iki şeritli tünel ve köprülerin inşası öngörülmektedir. Planlamaya göre, 10,2 kilometrelik kesimde yeni altyapı inşa edilecek; Sarp bölgesinde, Aziz Andria Anıtı yakınlarında ise son 800 metrelik kısım mevcut yolla birleşecektir. Yeni otoyolun ana unsuru, yerleşim alanlarını çevreleyecek 7,6 kilometre uzunluğunda iki şeritli bir tünel olacaktır. Tünelin yol genişliği 7,5 metre, yüksekliği ise 5 metre olarak planlanmıştır.

Proje kapsamında ayrıca, yolun başlangıcında dört şeritli bir kavşağın inşası, Çoruh Nehri üzerinde iki şeritli bir köprü, iki şeritli tünel ve güney portalı sonrasında mevcut yola bağlanacak dört şeritli bir bölümün inşası öngörülmektedir. Bu altyapı, her iki yöndeki ulaşım akışına hizmet verecektir. Ayrıca, yolun başlangıcında Batum Havalimanı ve Gonio'ya

bağlantıyı sağlayacak bir kavşak inşa edilecek, böylece çevre yolundan havalimanı yakınında bulunan gümrük alanına trafik akışı sağlanacaktır.

Dokümana göre proje güzergâhı, Çoruh Nehri'nin sağ kıyısında Batum çevre yolu kavşağından başlayacak ve 1.471 metre uzunluğundaki köprü ile Tkhinari köyü idari sınırlarında nehirден geçecektir. Ardından, Çarnali köyü yakınlarında başlayan güzergâh, yaklaşık 7,6 kilometrelik tünel ile devam edecek, Çarnali ve Akhalsheni köylerinden geçerek Sarp bölgesine ulaşacaktır. Son bölümde, tünel portalında Kvartiatı'den giriş

sağlayacak rampanın bir parçası olarak 60 metre uzunluğunda bir köprü inşa edilecektir. Yol kesimi, Sarp köyü girişinde mevcut iki şeritli yola bağlanarak tamamlanacaktır.

Bilgi için: Yeni otoyolun inşaatının 2028 yılında tamamlanması öngörülmektedir. Projenin toplam maliyeti 620 milyon Gürcistan Lari olup, bunun 2025 yılında 35 milyon Lari harcanması planlanmaktadır. Tahmini harcama tutarları, 2026 yılı için 185 milyon Lari, 2027 ve 2028 yılları için ise 200'er milyon Lari olarak belirlenmiştir.

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა ბათუმი-სარფის შემოვლითი მაგისტრალის სამშენებლო სამუშაოების ზედამხედველობაზე საერთაშორისო ტენდერი გამოაცხადა. შესყიდვის სავარაუდო ღირებულება 13 986 483 ლოლარს შეადგენს.

პროექტი აზიის განვითარების ბანკის მიერ ფინანსდება. სატენდერო დოკუმენტაციის მიხედვით, ზედამხედველობის მომსახურების ვადა 48 თვეა. დაინტერესებულმა კომპანიებმა წინადადებები ინგლისურ ენაზე აზიის განვითარების ბანკის ვებ-გვერდის მეშვეობით არაუგვიანეს 2025 წლის 22 სექტემბრისა უნდა წარადგინონ. დოკუმენტის თანახმად, შერჩევა განხორციელდება ხარისხსა და ფასზე დაფუძნებული შერჩევის მეთოდის გამოყენებით აზიის განვითარების ბანკის შესყიდვების სახელმძღვანელოს თანახმად.

როგორც ცნობილია, საქართველო თურქეთს ახალი მაგისტრალით დაუკავშირდება. ზღვის სანაპიროს მომიჯნავედ არსებული გზა ჩანაცვლდება ახალი ასფალტ ბეტონის 11.4 კილომეტრის სიგრძის გზით, რომელიც ბათუმის მუნიციპალიტეტის საზღვრებში, მდ. ჭოროხის მარჯვენა სანაპიროდან დაიწყება და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში, სოფ. სარფის ტერიტორიაზე, საქართველოსა და თურქეთის საზღვრის სიახლოვეს დასრულდება.

აღნიშნულ მონაკვეთზე მოეწყობა 2-ზოლიანი გვირაბი და ხიდები. პროექტის მიხედვით, 10.2 კმ სიგრძის მონაკვეთზე დაგეგმილია ახალი ინფრასტრუქტურის მოწყობა, ხოლო სარფის ზონაში, წმინდა ანდრიას ძეგლთან, ბოლო 800 მეტრზე დაემთხვევა არსებულ გზას. ახალი მაგისტრალის მთავარი მონაკვეთი იქნება 7.6-კილომეტრიანი გვირაბი, რომელიც დასახლებულ პუნქტებს გვერდს აუქცევს. გვირაბი ორზოლიანი იქნება, სავალი ნაწილი 7.5 მ, სიმაღლე კი 5 მეტრის იქნება.

„დაგეგმილია ოთხზოლიანი კვანძის მოწყობა გზის დასაწყისში, ორზოლიანი ხიდის მშენებლობა მდ. ჭოროხზე, ორზოლიანი გვირაბის მშენებლობა და ოთხზოლიანი მონაკვეთის მშენებლობა სამხრეთი პორტალის შემდეგ არსებულ გზასთან შეერთების ზონაში. ინფრასტრუქტურა მოემსახურება ორივე მიმართულებით მოძრავ სატრანსპორტო ნაკადებს. გზის დასაწყისში დაგეგმილია ბათუმის აეროპორტისკენ და გონიოსკენ საპროექტო გზის დასაკავშირებლად კვანძის მოწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს ბათუმის შემოვლითი გზიდან აეროპორტის მიმდებარე ზონაში არსებულ საბაჟოსკენ სატრანსპორტო ნაკადის გატარებას.

დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო გზა იწყება მდ. ჭოროხის მარჯვენა ნაპირზე, ბათუმის შემოვლითი გზის კვანძიდან და 1 471 მ. სიგრძის ხიდით სოფ. თხილნარის ადმინისტრაციულ საზღვრებში კვეთს მდ. ჭოროხს. ხიდის შემდეგ, სოფ. ჭარნალთან საპროექტო გზის დერეფანი გრძელდება დაახლოებით 7.6 კმ სიგრძის გვირაბით, რომელიც გადის სოფ. ჭარნალისა და სოფ. ახალსოფლის ტერიტორიებზე სარფის ზონამდე. ბოლო მონაკვეთზე, გვირაბის პორტალთან დაგეგმილია კვარიათიდან შემოსასვლელი პანდუსის შემადგენლობაში 60 მ. სიგრძის ხიდის მოწყობა. საპროექტო გზის მონაკვეთი დასრულდება სოფ. სარფის შესასვლელთან, სადაც დაუკავშირდება არსებულ ორზოლიან გზას“ - აღნიშნულია საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ გამოქვეყნებულ პროექტის აღწერაში.

ცნობისათვის, ახალი მაგისტრალის მშენებლობის დასრულება 2028 წელს იგეგმება. მშენებლობა მთლიანად 620 მლნ ლარი დაჯდება, საიდანაც 2025 წელს 35 მლნ ლარი დაიხარჯება. რაც შეეხება შემდგომ წლებს, 2026 წელს საპროგნოზო მაჩვენებელი არის 185 მლნ ლარი; 2027-2028 წლებში კი 200-200 მლნ ლარი.

“Gürcistan’da Üret” Programında Değişiklikler Yürürlüğe Giriyor

"აწარმოე საქართველოში" პროგრამებში ცვლილებები შედის

Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanlığı'na bağlı “Gürcistan’da Üret” ajansının programlarında değişiklikler gerçekleştiriliyor. Bu değişiklikler kapsamında girişimciler için destek olanakları genişletilecek.

Bakanlık tarafından yapılan açıklamaya göre, universal

endüstriyel bölümde kredi ve leasing faizlerinin eş finansmanına ilişkin değişiklikler gerçekleştirildi ve bu destek 2 puan artırıldı.

Eş finansman desteğine ek olarak, yararlanıcılar yeni hibe bileşenlerinden de faydalanabilecek: yüksek dağlık bölgeler, agroturizm, yeşil projeler, dijitalleşme, araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) alanları. Ayrıca, kadın girişimciler için tüm bu bileşenlerde hibe miktarı artırıldı.

Değişiklikler, mikro girişimciliğin desteklenmesine yönelik devlet programında da yapıldı. Programa yeni ekonomik faaliyet alanları eklendi. Bunlar arasında şunlar yer alıyor:

- Gıda ürünleri üretimi
- Uzmanlaşmış inşaat işlerinin birkaç kategorisi
- Diğer tek yıllık bitkilerin yetiştirilmesi

Mikro girişimcilik programındaki değişiklikler şimdiden yürürlüğe girmiştir.

Bununla birlikte, universal endüstriyel bölümdeki değişiklikler 1 Eylül’den itibaren yürürlüğe girecektir.

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამებში ცვლილებები შედის, რომლის ფარგლებშიც გაფართოვდება მეწარმეებისთვის მხარდაჭერის შესაძლებლობები.

უწყების ინფორმაციით, უნივერსალურ ინდუსტრიულ ნაწილში ცვლილებები შეეხო სესხისა და ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსებას და იგი 2 პროცენტული მაჩვენებლით გაიზარდა.

თანადაფინანსებასთან ერთად, ბენეფიციარებს შეუძლიათ ისარგებლონ ახალი საგრანტო კომპონენტებით: მაღალმთიანი, აგროტურისტული, მწვანე, გაციფრულების, კვლევა და განვითარების (R&D) მიმართულებებით. ამასთან, ქალი მეწარმეებისთვის ჩამოთვლილ ყველა კომპონენტში იზრდება გრანტის ოდენობა.

ცვლილებები განხორციელდა მიკრომეწარმეობის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამაშიც. პროგრამას ემატება ახალი ეკონომიკური საქმიანობები, მათ შორის:

- კვების პროდუქტების წარმოება
- სპეციალიზებული სამშენებლო სამუშაოების რამდენიმე კატეგორია
- სხვა ერთწლიანი კულტურების მოყვანა
- მიკრომეწარმეობის პროგრამა ცვლილებები უკვე ძალაშია

ამასთან, უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილი ცვლილებები 1-ლი სექტემბრიდან შევა ძალაში.

Zengezur Koridoru'nda İlk adım: Türkiye-Nahçıvan Demiryolu Çalışmaları Başladı

თურქეთმა ზანგეზურის დერეფნის საკუთარი მონაკვეთის მშენებლობა დაიწყო

Hat, Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu'ndan geçecek. 2.4 milyar euroluk bu dev proje, Asya'dan Avrupa'ya kesintisiz ulaşım sağlayacak. Yıllık 5.5 milyon yolcu ve 15 milyon ton yük kapasitesiyle, Hazar Denizi'ni Akdeniz Havzası'na bağlayacak.

Zengezur Koridoru'nun Türkiye kısmı için çalışmalar resmen başladı.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun ihracatını artıracak bu demiryolu hattı, 2029'da tamamlanacak.

Kars, Iğdır, Aralık ve Dilucu'yu birbirine bağlayacak demir yolu projesinin temeli atıldı.

Dilucu'dan itibaren hat, Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne uzanarak koridorun devamını sağlayacak.

Projenin, yılda 5.5 milyon yolcu ve 15 milyon ton yük taşıma kapasitesine sahip olması hedefleniyor.

Tamamlandığında, Asya, Kafkasya, Türkiye ve Avrupa arasında kesintisiz bir ulaşım ağı oluşturulacak. Demiryolu odaklı bu proje, taşıma sürelerini ve maliyetleri düşürerek ekonomik avantaj sağlayacak. Toplam maliyeti 2.4 milyar euro olan proje; 5 istasyon, 5 tünel, 19 aç-kapa tünel, 10 köprü, 3 viyadük, 144 altgeçit, 27 üstgeçit ve 480 menfez içerecek.

Ayrıca, bu koridor Hazar Denizi ile Akdeniz Havzası'nı birleştirecek. Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde üretim ve ihracatın artması öngörülüyor. Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Demir Yolu Projesi'nin 2029 sonunda tamamlanması planlanıyor.

Proje, 2017'de hizmete giren Bakü-Tiflis-Ahılkelek-Kars Demir Yolu Hattı ile entegre olacak.

თურქეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთში დაიწყო ყარსი-ილდირი-არალი-დილუჯუს სარკინიგზო ხაზის მშენებლობა, რომელიც ზანგეზურის დერეფანს დაუკავშირდება.

ქვეყნის ტრანსპორტისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა აბდულქადირ ურალილლუმ აღნიშნა, რომ თურქეთი, როგორც აზიისა და ევროპის დამაკავშირებელი ხიდი, მნიშვნელოვან როლს ასრულებს შუა დერეფანში ისეთი მეგაპროექტების მეშვეობით, როგორიცაა ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის ხაზი, ევრაზიის გვირაბი და სულთან სელიმ იავუზის ხიდი.

მისივე თქმით, 224-კილომეტრიან ახალ ხაზს წელიწადში 5.5 მილიონი მგზავრისა და 15 მილიონი ტონა ტვირთის გადაზიდვის შესაძლებლობა. პროექტი გააერთიანებს 5 გვირაბს, 19 ნახევარგვირაბს, 10 ხიდს, 144 სარკინიგზო გვირაბს, 27 გადასასვლელსა და 480 მილსადენს.

მინისტრის თქმით, რკინიგზა არა მხოლოდ თურქეთს, აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის ეკონომიკურ თანამშრომლობას გააძლიერებს, არამედ მშვიდობისა და სტაბილურობის დამკვიდრებასაც შეუწყობს ხელს სამხრეთ კავკასიაში.

„ზანგეზურის დერეფანი ჩინეთიდან დიდ ბრიტანეთში საერთაშორისო სავაჭრო გზას უფრო ეფექტურს გახდის“, - აღნიშნა მან.

ინფორმაციისთვის, პროექტის ღირებულება 2.4 მილიარდი ევროა და მისი დასრულება 4-5 წელიწადშია დაგეგმილი.

Türkiye, Fındık Alım Fiyatını %50'den Fazla Artırdı

თურქეთმა თხილის შესყიდვის ფასი 50%-ზე მეტად გაზარდა

Türkiye'nin devlet kuruluşu Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 2025-2026 sezonu için resmi fındık alım fiyatlarını açıkladı. Giresun kalite fındık için kilogram başına 200 TL (\$4,93), levant kalite için ise 195 TL olarak belirlenen fiyatlar, geçen yıla göre sırasıyla %51,5 ve %50 artış anlamına geliyor.

Bu fiyat artışı, küresel çikolata üreticileri — özellikle Türkiye'nin yıllık

findık üretiminin yaklaşık %25'ini tedarik eden İtalyan Ferrero gibi firmalar — için endişe verici. Fındık, bu firmaların çikolata ürünlerinde temel bileşenlerden biri olarak kullanılıyor.

Karar, dünya fındık üretiminin yaklaşık %70'ini karşılayan Türkiye'nin, son yılların en çok sekteye uğrayan hasat dönemlerinden birini yaşadığı bir dönemde alındı.

Tarım ve Orman Bakanlığı'na göre, açıklanan oranlar %50 sağlam iç randımanı esas alıyor.

Buna ek olarak, TMO daha yüksek kaliteli hasatlar için prim ödeyecek; Giresun kalite için kilogram başına 4 TL, levant kalite için ise kilogram başına 3,9 TL ek ödeme yapılacak. Bu primler, %50 iç randıman eşiğinin üzerindeki her yüzde puan için geçerli olacak.

Fiyatlandırma mekanizması, üreticilerin depolama ve finansman ihtiyaçlarını karşılamalarına yardımcı olmayı amaçlarken, aynı zamanda istikrarsız arz koşullarından kaynaklanabilecek olası pazarlama sorunlarını da gidermeyi hedefliyor.

Nisan ayında yaşanan yıkıcı bir ilkbahar donu, Türkiye'nin Karadeniz bölgesindeki fındık bahçelerine ciddi zarar verdi ve üretim tahminlerinin 700-800 bin tonluk normal seviyelerden 400 bin tonun altına düşmesine neden oldu.

Ortaya çıkan arz şoku, serbest piyasa fiyatlarını kilogram başına yaklaşık 180 TL'ye kadar yükseltirken, vadeli sözleşmelerde fiyatlar 200 TL'yi aşmış durumda.

Sektör analistleri daha önce, yurt içinde fiyatların kilogram başına 300 TL'ye kadar çıkabileceği, uluslararası piyasalarda ise kilogram başına 10 dolara ulaşabileceği uyarısında bulunmuştu—bu da 2014'te yaşanan benzer bir arz daralmasından bu yana görülen en yüksek seviye olacak.

Arz sıkıntısına rağmen, Türkiye 2025'in ilk yarısında yaklaşık 143 bin ton fındık ihraç ederek 1,2 milyar dolara yakın gelir elde etti. Ancak ihracatçılar, arzın istikrara kavuşmaması ve fiyat oynaklığının kontrol altına alınmaması halinde yılın ikinci yarısında daha zayıf bir tabloyla karşılaşabileceklerini öngörüyor.

თურქეთის მარცვლეულის ასოციაციამ 2025-2026 წლების სეზონისთვის თბილის შესყიდვის ოფიციალური ფასები გამოქვეყნა, რომლის მიხედვითაც, Giresun-ის ხარისხის ღირებულება კილოგრამზე 200 ლირას, ანუ 4.93 დოლარს შეადგენს, ხოლო Levant -ის ხარისხის 1 კგ თბილის ფასი 195 ლირას, ანუ 4.79 დოლარს შეადგენს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ გასულ წელთან შედარებით თბილის ფასმა დაახლოებით 50%-ით მოიმატა. ამის შესახებ EastFruit-ი წერს.

აღნიშნული გადაწყვეტილება მიმდინარე სეზონის მოსავალს უკავშირდება. ქვეყანა, რომელიც მსოფლიოს თხილის თითქმის 70%-ით ამარაგებს, ბოლო დროს ერთ-ერთი ყველაზე ცუდი მოსავლის წინაშე დგას. აპრილში ყინვის შედეგად თურქეთის შავი ზღვის რეგიონში ხილის ბაღები მნიშვნელოვნად დააზიანდა, რის გამოც წარმოება 400 000 ტონაზე ნაკლებს შეადგენს, მაშინ, როცა ჩვეულებრივ მოსავალი 700 000 - 800 000 ტონაა.

ცნობილია, რომ მარცვლეულის ასოციაცია მაღალი ხარისხის მოსავალზე დამატებით თანხას გადაიხდის. ფასების ეს მექანიზმი კი მიზნად ისახავს თურქი მწარმოებლების დახმარებასა და არასტაბილური მიწოდების პირობებით გამოწვეული მარკეტინგული სირთულეების მოგვარებას.

ანალიტიკოსების მტკიცებით, შიდა ფასებმა შესაძლოა, კილოგრამზე 300 ლირას მიაღწიოს, ხოლო საერთაშორისო ფასმა კილოგრამზე 10 დოლარამდე აიწიოს, ისევე, როგორც ეს 2014 წელს მსგავსი დეფიციტის შემდეგ იყო.

ფასების მკვეთრი ზრდა განსაკუთრებით შემაშფოთებელია გლობალური შოკოლადის მწარმოებლებისთვის, როგორიცაა იტალიური „ფერერო“, რომელიც თურქეთის წლიური წარმოების დაახლოებით 25%-ს ყიდულობს და თხილს თავის შოკოლადის პროდუქტებში ძირითად ინგრედიენტად იყენებს.